

Keuzedeel mbo

Chirurgie in Tandheelkunde

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0144

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Chirurgie in Tandheelkunde

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Het keuzedeel is ontwikkeld door Calibris in samenwerking met onderwijs en werkveld. De beroepsvereniging Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT) heeft procesmatige ondersteuning geboden bij de ontwikkeling van dit keuzedeel.

NLQF-niveaus

In dit keuzedeel wordt vakkennis omschreven als 'brede kennis', dit betekent dat de tandartsassistent vakkennis op NLQF niveau 4 bezit. Hieronder volgt een uitgebreidere toelichting op de NLQF niveaus.

Het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF) is een manier om opleidingsniveaus met elkaar te vergelijken. Het kwalificatieraamwerk is gebruikt om in de kwalificatiedossiers het niveau van de opleiding weer te geven. Hieronder is te zien welk mbo-niveau hoort bij welk NLQF-niveau.

mbo 1 --> NLQF 1

mbo 2 --> NLQF 2

mbo 3 --> NLQF 3

mbo 4 --> NLQF 4

De beschrijving van het NLQF niveau voor kennis is gebruikt om het niveau van kennis in de kwalificatiedossiers weer te geven.

Kennis: De beginnend beroepsbeoefenaar bezit...

NLQF-Niveau 1: "basale kennis", dit houdt in: eenvoudige feiten en ideeën

NLQF-Niveau 2: "basiskennis", dit houdt in: + Feiten, ideeën, processen, materialen, middelen en begrippen

NLQF-Niveau 3: "kennis", dit houdt in: + Kernbegrippen, eenvoudige theorieën, methoden en processen

NLQF-Niveau 4: "brede en specialistische kennis", dit houdt in: + Abstracte begrippen, theorieën

Voor meer informatie, zie <http://nlqf.nl>

Relevantie van het keuzedeel

Door het volgen van dit keuzedeel is de tandartsassistent breder inzetbaar, niet alleen in de algemene tandartspraktijken, maar ook in specialistische praktijken waar chirurgische behandelingen worden uitgevoerd.

Beschrijving van het keuzedeel

Door het volgen van dit keuzedeel bezit de tandartsassistent kennis en vaardigheden om volgens vastgestelde protocollen te kunnen assisteren bij de volgende chirurgische behandelingen: gecompliceerde extracties, verwijderen van wortelresten, socket preservation, sinuslift, apexresectie, chirurgie van het mondslijmvlies, parodontale chirurgie, abcesincisie en implantologie. Tevens is zij in staat om de behandelkamer voor te bereiden en steriel te werken. Zij kan de patiënt de benodigde instructies geven die samenhangen met de uit te voeren en uitgevoerde chirurgische behandeling.

Branchevereisten

D1: Chirurgie in Tandheelkunde

Nee

Aard van keuzedeel

Verbrekend

2. Uitwerking

D1-K1: Zorg in de chirurgische tandheelkundige behandeling

Complexiteit

De tandartsassistent heeft voor het assisteren bij chirurgische behandelingen brede kennis en vaardigheden nodig, zoals brede kennis van chirurgische behandelingen, benodigde materialen en middelen, en vaardigheden om het assisteren bij chirurgische behandelingen goed uit te voeren. De tandartsassistent voert haar werkzaamheden volgens procedures en protocollen uit. De complexiteit wordt mede bepaald doordat er nauw samengewerkt dient te worden met de behandelaar en de behandeling plaatsvindt in de kleine ruimte van het mondgebied, waarbij er snel moet kunnen worden geschakeld tussen verschillende handelingen. Zij* heeft tevens een signalerende rol met het oog op het welbevinden van de patiënt tijdens de behandeling.

* Daar waar 'zij' staat in de tekst wordt ook 'hij' bedoeld.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De tandartsassistent assisteert bij chirurgische behandelingen. De tandartsassistent handelt in opdracht van een behandelaar en met het in acht nemen van wet- en regelgeving en geldende protocollen.

De behandelgegevens worden vastgelegd in een patiëntendossier, waarvoor de behandelaar verantwoordelijk is. De tandartsassistent is verantwoordelijk voor het geven van voorlichting en advies, het voorbereiden van de behandelkamer voor chirurgische behandelingen, het assisteren tijdens chirurgische behandelingen en het na afloop weer op orde brengen van de behandelkamer volgens geldende protocollen. De behandelaar draagt de eindverantwoordelijkheid voor de behandeling en de overige werkzaamheden in de praktijk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de anatomie van het hoofd-halsgebied
- heeft brede kennis over steriliseren van materialen en steriel werken tijdens chirurgische tandheelkundige behandelingen
- heeft brede kennis van de diagnostiek en behandelplannen voor chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van de volgende chirurgische behandelingen: gecompliceerde extracties, verwijderen van wortelresten, socket preservation, sinuslift, apexresectie, chirurgie van het mondslijmvlies, parodontale chirurgie, abcesincisie, implantologie
- heeft brede kennis van de WIP-richtlijnen en protocollen
- heeft brede kennis van de voorbereiding van de behandelkamer ten behoeve van chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van de eisen die gesteld worden aan steriel werken bij een chirurgische ingreep
- heeft kennis van ergonomie tijdens het assisteren bij chirurgische behandelingen
- heeft kennis van medicatie in relatie tot chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van anesthesie voor chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van instrumenten, materialen en middelen voor chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van mogelijke risico's en complicaties (bijvoorbeeld: snij- spat- en prikaccidenten, sinus perforatie, nabloeding, peri-implantitis, alveolitis) die kunnen optreden tijdens en na afloop van chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van mondhygiëne na chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van nazorg na chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van het geven van voorlichting en instructie voor, tijdens en na chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van voorlichtings- en instructiemateriaal voor chirurgische behandelingen
- heeft brede kennis van documenteren van de patiëntgegevens t.b.v. chirurgische behandelingen
- kan brede kennis van motivatiemethodieken toepassen ten behoeve van chirurgische behandelingen

D1-K1-W1: Verwerkt informatie over de chirurgische ingreep in het patiëntendossier

Omschrijving

De tandartsassistent maakt een patiëntendossier aan of werkt het bestaande patiëntendossier bij. Zij verzamelt informatie ten behoeve van de chirurgische ingreep. Zij documenteert deze patiëntgegevens voorafgaand aan de chirurgische ingreep. Na afloop registreert zij gegevens over het verloop van de chirurgische ingreep en bijzonderheden.

Resultaat

De benodigde gegevens zijn verzameld en geregistreerd in het patiëntendossier.

D1-K1-W1: Verwerkt informatie over de chirurgische ingreep in het patiëntendossier

Gedrag

De tandartsassistent:

- werkt nauwgezet in opdracht van en op aanwijzing van de behandelaar;
- werkt volgens wet- en regelgeving, richtlijnen en protocollen;
- gebruikt de juiste termen bij het registreren van de gegevens.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Assisteert bij chirurgische behandelingen

Omschrijving

De tandartsassistent assisteert voor, tijdens en na de chirurgische behandelingen. Zij maakt de behandelkamer klaar voor de ingreep. Tijdens de behandeling reikt zij de benodigde instrumenten en materialen aan. Ze zorgt er voor dat het behandelingsgebied blijvend voldoet aan de gewenste voorwaarden voor de specifieke chirurgische ingreep. Zij observeert of de patiënt de behandeling goed doorstaat en ziet toe op de veiligheid en de hygiëne voor zichzelf en anderen zoals de patiënt en collega's, ook in afwijkende situaties. Zij geeft bijzonderheden door aan de behandelaar. Na afloop ruimt zij op, reinigt en desinfecteert de behandelruimte, en reinigt, desinfecteert en steriliseert zij het instrumentarium.

Resultaat

De tandartsassistent heeft volgens protocol en op een professionele manier de behandelaar geassisteerd bij chirurgische behandelingen.

Gedrag

De tandartsassistent:

- is adequaat in het klaarleggen en verwerken en opruimen van instrumenten en materialen t.b.v. chirurgische behandelingen;
- assisteert voor, tijdens en na de chirurgische ingreep vakkundig, bedreven en accuraat volgens de voor de tandheelkunde algemeen geldende richtlijnen, de WIP-richtlijn en de werkinstructies van de praktijk;
- werkt op een ergonomisch verantwoorde wijze tijdens alle voorkomende situaties gedurende de behandeling;
- werkt steriel volgens protocol;
- beheerst vakjargon zodanig dat adequaat kan worden gecommuniceerd met de behandelaar;
- overlegt indien nodig duidelijk met de behandelaar;
- anticipeert en reageert doortastend op de aanwijzingen en instructies van de behandelaar;
- kan snel schakelen bij veranderende omstandigheden;
- draagt op de juiste wijze zorg voor (veiligheid en beschikbaarheid van) instrumenten, middelen en materialen.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen, Omgaan met verandering en aanpassen

D1-K1-W3: Geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van de chirurgische ingreep

Omschrijving

De tandartsassistent geeft voorafgaand aan de chirurgische ingreep op aanwijzing van de behandelaar voorlichting aan de patiënt. Zij verstrekt informatie over de chirurgische ingreep. Zij motiveert de patiënt om adviezen en instructie op te volgen en stimuleert de patiënt tot een coöperatieve houding tijdens de chirurgische ingreep. Zij geeft voorlichting en instructie voorafgaand, tijdens en na de uit te voeren chirurgische ingreep over mondhygiëne, voeding, het omgaan met pijnklachten en nazorg.

Resultaat

De patiënt heeft deskundige en begrijpelijke voorlichting, advies en informatie ontvangen voorafgaand, tijdens en na de chirurgische ingreep.

Gedrag

D1-K1-W3: Geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van de chirurgische ingreep

De tandartsassistent:

- wekt adequaat vertrouwen door haar deskundigheid en de kwaliteit van het gegeven advies;
- verstrekt op gestructureerde wijze informatie over de chirurgische ingreep aan de patiënt;
- hanteert duidelijk taalgebruik dat is afgestemd op de patiënt;
- geeft op een begrijpelijke manier voorlichting, advies en instructie omtrent mondhygiëne, voeding, omgaan met pijnklachten en nazorg;
- motiveert op juiste wijze de patiënt om adviezen op te volgen;
- maakt adequaat gebruik van voorlichtingsmateriaal.
- reageert adequaat op signalen van patiënten die het moeilijk hebben voorafgaand, tijdens of na de behandeling.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Presenteren, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten